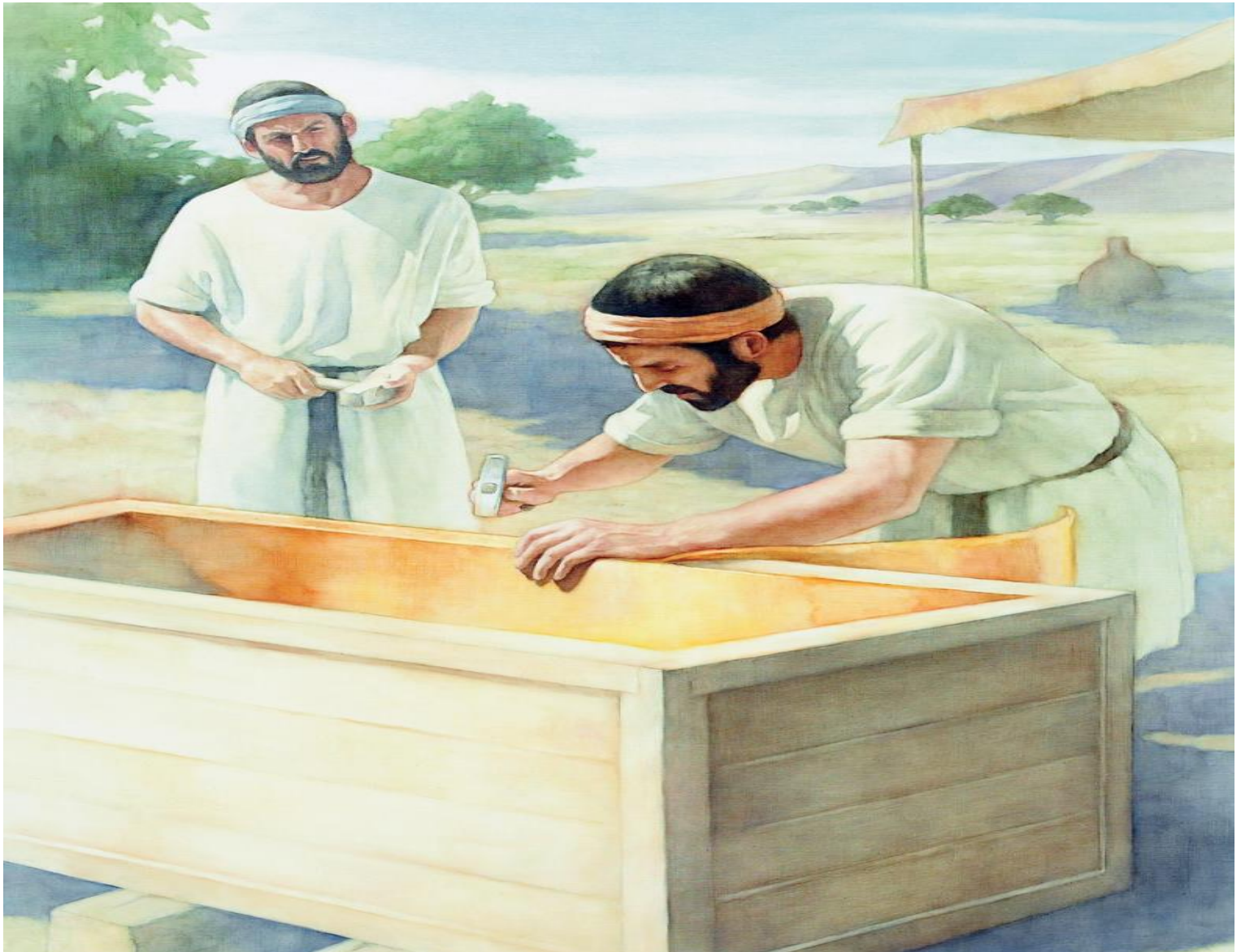

SHABBAT שבת שלום SHALOM

Maart 21 , 2020 - 25 Adar , 5780

Parasja van de week

וַיְקַהֵל - פְּקוּדֵי

Pekoedee- Wajakheel

PARASJA: Sjemot 35:1 - 40:38

HAFTARA : 1Koningen 7:13-59

BESORA: Mattheus 24:

WJAFC

World Jewish
Advetist

Friendship
Center

Een wekelijks nieuwsbrief van informatie en voorlichting gepubliceerd door de World Jewish Adventist Friendship Center onder de paraplu van de Algemene Conferentie-Departement Adventist Mission wjafc.globalmissioncenters.org

SHABBAT שבת שלום SHALOM

Maart 21 2020 - 25 Adar, 5780

Editie 871

Auteur

Engelse Editie : ©

Richard-Amram Elofer
richard@elofers.com

Spaanse Editie

Claudia Mascero
Masiero.ca@gmail.com

Russische Editie:

Alexandra Obrevko
sashok_1@mail.ru

Franse Editie:

Sabine Baris
Sabinebaris@gmail.com

Portuguese Editie

Carlos Muniz
cdmuniz@gmail.com

Nederlandse Editie:

Nederlandse Vertaalteam

Editor. *Hubert Pauletta*
h_pauletta@outlook.com

LATEN WE SAMEN BIDDEN

We bidden elke week voor de Joodse Vriendschapsbediening en hun partners. Ik stel voor, dat onze vrienden van 22 tot 28 Maart bidden voor de vertalers van de nieuwsbrief: Alexandra Obrevko (Russische versie), Sabine Roy (Franse versie) en Carlos Muniz (Portugese versie). Zij doen geweldig werk, deze nieuwsbrief elke week vertalende. Bedankt vrienden voor je engagement. Laten we bidden voor hun bediening en gezinnen.

In Deze Editie

Nieuws.....	3
Parasja.....	4/6
Haftara.....	7
Besora-Apostolisch.....	7/8
Inspiratie hoek.....	9/10
Vert -Traditie	10
Kids.....	10

©Darlan Grossi e Leticia Assef

website:WJAFC

wjafc.globalmissioncenters.org

om u in te schrijven voor onze [nieuwsbrief/parasja](#). om enkele (hulp)middelen te downloaden sjabbat school lesboek in het hebreuws en andere documenten).

[shalom adventure magazine online:](#)

www.shalomadventure.com

als u artikelen, wilt lezen, video's bekijken, inlichting over het jodendom en israël, deze website is speciaal voor u.

Russische Website:

<http://www.boruh.info/> Dit is een Russische website, met veel artikelen en de parasja wordt wekelijks hier geplaatst.

COVID-19, EEN TEKEN VAN DE TWEDE KOMST

We leven in een erg vreemde periode in de geschiedenis. De Covid-19, dat schijnt te komen van China heeft de wereld geïnfecteerd in slechts enkele maanden. Vandaag proberen we de gezondheidsimpact van dit virus te evalueren, maar we zijn pas aan het begin van deze pandemische invasie, we hebben misschien een jaar nodig om een immuniteitsmedicatie te ontwikkelen en alleen dan zal elk land(wanneer ze de vrijheid hebben om dit te doen) het resultaat van deze pandemie publiceren. Wat kunnen we zeggen als religieuze organisatie? Daar we geloven in Jesjoea als de Messias, moeten we kennis nemen van zijn toespraak over de eindtijd, en niet verrast zijn over deze nieuwe virussen, die regelmatig verspreid worden, sinds AIDS, Ebola, en anderen, die opduiken zonder enige verklaring van de wetenschappers. Jesjoea verkondigt zijn terugkomst en de eindtijd, door enkele tekens te geven voorafgaand aan zijn komst: "en er zullen grote aardbevingen, en nu hier, dan daar pestziekten en hongersnoden zijn, en ook vreselijke dingen en grote tekenen van de hemel. (Luk 21:11)

Alstublieft wees niet verrast door deze nieuwe ziekten. Gezondheid is niet het enige gebied die geraakt wordt in de eindtijd; ook de economie, Jakobus, de broer van Jesjoea en een van de leiders van de beweging in de eerste eeuw zei: "Welaan dan, gij rijken, weent en maakt misbaar over de rampen, die u zullen overkomen. Uw rijkdom is verrot, uw klederen zijn door de mot aangevreten, uw goud en zilver is verroest, en het roest ervan zal tegen u getuigen en uw vlees verteren als vuur. Gij zijt schatten gaan opleggen, terwijl het de laatste dagen zijn.. Gij hebt op aarde weelderig geleefd en u te goed gedaan, gij hebt uw hart vetgemest in de slachttijd. (Jak 5:1-3).

We hebben in de laatste dagen de kwetsbaarheid van de aandelenmarkt gezien, die in een dag kelderden, maar dit is niets vergeleken met wat we zullen zien in de komende maanden en jaren. Alle fabrikanten, gezelschappen en fabrieken sluiten vanwege Covid-19, alle medewerkers zijn in quarantaine, thuis opgesloten om het te vermijden. De economische impact van dit virus zal enorm zijn.

Alstublieft raak niet in paniek, en wees niet bang want Jesjoea is een betere plek aan het voorbereiden voor ons om te leven,: "Uw hart worde niet ontroerd; gij gelooft in God, geloof ook in Mij. In het huis mijns Vaders zijn vele woningen - anders zou Ik het u gezegd hebben - want Ik ga heen om u plaats te bereiden; en wanneer Ik heengegaan ben en u plaats bereid heb, kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben. En waar Ik heenga, daarheen weet gij de weg. (Joh 14:1-4). Heb je je gemeente gesloten? Waarom organiseer je de Sjabbatdiensten niet online? Laten we niet vergeten, dat elk moment van crisis een bijzondere tijd is, om te getuigen en om meer mensen naar Jesjoea te brengen, tonend dat hij het juist had in zijn toespraken. En laten we bidden voor deze wereld, voor onze gemeenten en voor de snelle komst van Jesjoea.

124 NEWS

Van tijd tot tijd vragen mensen mij om nieuws over Israel, hoe mensen daar wonen, hoe zit het met Covid-19, en veel andere vragen. Ik wil iedereen hier informeren, dat verbonden zijn met 124 Nieuws een van de beste manieren is om nieuws van Israel te krijgen. Het is een TV netwerk in Engels, Frans, en Arabisch, en ze hebben zojuist gezegd, dat ze Spaans hebben toegevoegd aan hun uitzending. Er is ook een app, die gedownload kan worden op je smartphone, en ook een website <https://www.i24news.tv/en>

Vandaag is Israel ook besmet maar veel minder dan andere landen. Nu zijn er ongeveer 550 besmette mensen, Netanyahu heeft de grenzen heel vroeg gesloten.

2020 GENERALE CONFERENTIE SESSIE IN INDIANAPOLIS IS UITGESTELD

De meeste van de grote bijeenkomsten, die normaal dit jaar gehouden zouden worden, zoals de NAD Predikanten Bijeenkomst zijn uitgesteld tot 2022. De GC Sessie, de meest belangrijke bijeenkomst voor Zevendedag Adventisten wordt mogelijk twee jaren uitgesteld, en wordt behoorlijk verkleind. De ASI Conventie heeft nog niets aangekondigd maar ik ben er zeker van, dat zij zullen afzeggen of het verzetten voor dit jaar, want deze crisis zal niet binnen enkele weken opgelost zijn.

Pekoedee

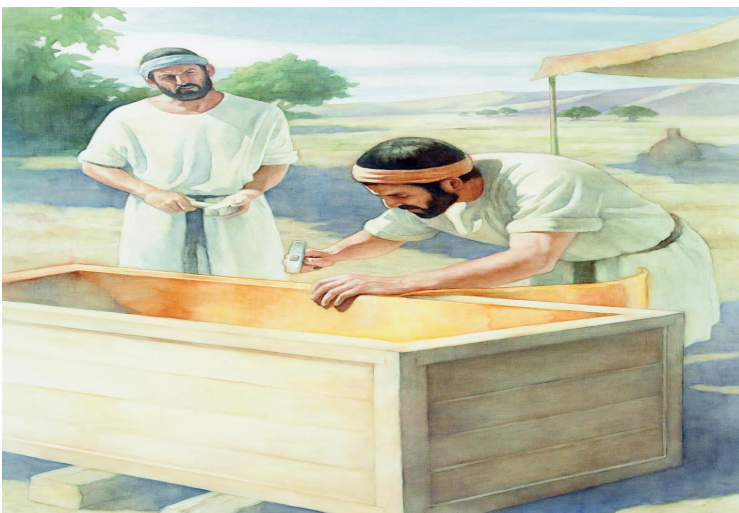
Het boek van Sjemot eindigt met deze Parasja. Na het beëindigen van alle verschillende delen, gebruiksvoorwerpen en kledingstukken die in de Misjkan worden gebruikt, geeft Mosje een volledig verslag en een opsomming van alle bijdragen en van de diverse kledingstukken en de gebruiksvoorwerpen, die waren gevormd. Bnee Israël brengt alles voor Mosje. Hij inspecteert het ambachtelijk werk en merkt op, dat alles volgens de specificaties van G-d was gemaakt. Mosje zegent de mensen. G-d spreekt tot Mosje en vertelt hem, dat de Misjkan op de eerste dag van de eerste maand zou moeten worden opgezet, (Nissan). Hij vertelt Mosje ook de orde van samenstelling voor de Misjkan en zijn onderdelen. Mosje doet alles op de voorgeschreven manier. Wanneer de Misjkan uiteindelijk volledig met elk onderdeel op zijn plaats is, daalt een wolk op de Misjkan, als teken dat de glorie van G-d daar is neergedaald. Wanneer de wolk van de Misjkan optrekt, volgt Bnee Israël het. Bij nacht werd de wolk vervangen door een pilaar van vuur.

Wajakheel

Mosje Rabbeenoë maant Bnee Israël (kinderen van Israël) aan om Sjabbat te houden, en vraagt om schenkingen voor de materialen voor het maken van Misjkan. Hij verzamelt goud, zilveren, kostbaar stenen, huid en ,evenals wierook en olijfolie voor menora en voor de zalving. De prinsen van elke stam brengen de kostbare stenen en efod voor de borstschild van de Koheen Gadol. G-d benoemt Betsaleel en Oholiav als hoofdvaklieden. Bnee Israël draagt zo veel bij dat Mosje begint schenkingen te weigeren. De speciale gordijnen met twee verschillende dekking werden ontworpen voor het dak en de deur van de Misjkan. Goud bedekte planken in zilver bases waren verbonden, vormen de Misjkan muren. Betsaleel maakte de Heilige Ark (die de Tabletten) bevatte van hout dat met goud wordt bedekt . Op de Ark deksel waren twee figuren tegenover elkaar. De menora en de tafel met de toonbroden waren ook van goud. Twee altaren werden gemaakt: een kleine wierook altaar van hout bedekt met goud, en een grotere altaar voor offers gemaakt van hout bedekt met koper.

TWEE PARASJOT IN DE WEEK

Wajakheel en Pikoedee worden samen gelezen. Door middel van deze twee Tora-gedeelten beëindigen we het lezen van het boek Exodus. Rabbijn Moshe Bogomilsky zegt: "parasjot Wajakheel en Pikoedee worden samen gelezen. Wajakheel, "En je zult je verzamelen", wijst op de vereniging van alle entiteiten in deze diverse wereld, ze verenigend binnen het domein van de heiligheid. Pikoedee, daarentegen, betekent "tellen" en benadrukt hoe elke entiteit zijn eigen unieke belang bezit. Want elke schepping heeft een uniek karakter gekregen waarmee ze God kan dienen". (Chabad.org).

Mosje zeide tot de Israëlieten: Ziet, De Eeuwige heeft Betsaleel, de zoon van Uri, de zoon van Chur, uit de stam Juda, bij name geroepen, en heeft hem vervuld met Gods Geest, met wijsheid, inzicht en kennis en dat voor allerlei werk:....En Hij heeft hem en Oholiav, de zoon van Achisamak, uit de stam van Dan in het hart gegeven om anderen te onderrichten. (Exo 35:30,31.34)

De bijeenkomst van de kehilla is het eerste onderwerp van onze parasja, daarom is de titel Wajakheel. De Joodse traditie heeft deze bijeenkomst van Wajakheel gezien als een unieke gelegenheid voor Mosje om onder goddelijke inspiratie, te wijzen op de noodzaak van eenwording van het volk Israël, ook al waren ze verdeeld in twaalf stammen. Nu zijn ze allemaal verenigd om naar de aanbeveling en Mitswot te luisteren die God ze wil geven. We mogen niet vergeten, dat de wereld van 3500 jaar geleden niet verenigd was zoals vandaag de dag, er waren veel stammenoorlogen en conflicten tussen steden, dus de eenheid van de stammen van Israël in een verdeelde wereld had een sterke getuigenis moeten zijn. Deze parasja wijst op het gebod van God om de Woonplaats te bouwen en op te richten die aan Mosje werd gevraagd in hoofdstuk 25, maar nu na het gouden kalf onder het schokeffect van een volledig nieuwe ervaring.

Door deze ervaring waren de mensen en de Kohaniem gaan beseffen, zelfs na de ervaring van de berg Sinai, hoe zwak ze nog steeds waren, en hoeveel ze nog steeds beïnvloed werden door de Egyptische cultuur en hoeveel ze nodig hadden om aan zichzelf te werken om de overwinning op deze zwakheid te behalen, en om te beseffen dat zonder deze God die hen bevrijdde van de slavernij van Egypte, ze dus niets waren en dus dat ze verheffing en verzoening nodig hadden voor wat ze hadden gedaan, maar misschien ook voor wat zij waren. Bovendien hadden ze God leren kennen in alle ernst van Zijn oordeel, maar ook in de volheid van Zijn genade. Ze hadden alle nuances in hun relatie met God ervaren, van het gevoel van totale afwijzing door God tot de hoogte van de herwonnen Goddelijke gunst. Rabbijn Hirsch concludeert uit deze teksten dat: deze gebeurtenissen die in de laatste hoofdstukken van Exodus voor altijd zijn opgetekend, tussen het bevel om de Tempel te bouwen en de feitelijke uitvoering van het bevel, een documentair bewijs werd dat het mogelijk is om in elk stadium van fouten, berouw te hebben en om Gods genade terug te krijgen. En hij voegde er een heel belangrijke gedachte aan toe: "De grootste nationale misdaad werd begaan en de hoogste genade werd van God verkregen - zonder Heiligdom en zonder offers. Mocht er nog meer bewijs nodig zijn, dat het heiligdom en het offer op zich niet Gods gunst veiligstellen, dan zijn ze alleen bedoeld als gids voor het bereiken van Gods genade". (Hirsch 2006). Iedereen die Jesjoea als de Messias heeft aanvaard, is het eens met deze bevestiging, omdat de offergaven of offers geen kracht of speciale waarde als offers hadden, ze waren er alleen in het heiligdom om naar Masjich te wijzen en te onderwijzen over de komst van Masjich en hoe God voor altijd zijn gunst geeft aan iedereen die zijn wil accepteert.

In hoofdstuk 35 wordt het bevel van de Sjabbat voorafgegaan door de zin: "Dit is het wat de Heer geboden heeft, dat gij zult doen", (Exodus 35:1), *Eleh hadevarim asjer tsiva Adonai laasot otam אתם לעשות יהוה אשר צוה הדברים אלה* en eindigt met de zin, "Dit is het wat de Heer geboden heeft", (Exo 35:4 LUV), *Ze hadvar asjer tsiva Adonai lemora. הדבר זה לאמר יהוה אשר צוה*.

De manier waarop de verzen 1 tot en met 4 worden uitgedrukt leert ons dat Sjabbat alles verdringt, zelfs de bouw van het heiligdom. Hieruit leidt het Joodse volk af, dat de activiteiten die nodig zijn voor het uitvoeren van deze bouw het concept van de "werken" vormen die verboden zijn op Sjabbat. In onze tekst is het gebod van Sjabbat opgenomen of wordt het naast de constructie van de *Misjkan* geplaatst. Dit toont aan, dat hoewel de bouw van een Tempel voor onze God belangrijk is, de Sjabbat nog belangrijker is. Daarom heeft de Joodse traditie een verband gelegd tussen de bouw van het Heiligdom en de Sjabbat. In vers 1 staat het geschreven; In vers 1 wordt het meervoud gebruikt (devarim), deze meervoudsvorm wordt speciaal benadrukt door een herhaling van het laatste woord *Otam* (hen). In vers 4 wordt het enkelvoudsvorm gebruikt. Het meervoud van vers 1, "deze werken" verwijzen naar het werk van het heiligdom, dat wil zeggen, al deze activiteiten kunnen uitsluitend worden uitgevoerd in de zes weekdays, maar niet op Sjabbat. Al deze activiteiten die nodig zijn voor de bouw van het Heiligdom worden beschouwd als "werk", dat verboden is op Sjabbat, dit is de reden, dat het Joodse volk een lijst gemaakt heeft van het werk in het heiligdom en zei, dat er 39 soorten werken verboden zijn op Sjabbat (Shabbat 49b). Deze soorten arbeid zijn opgenomen in de Talmoed, ze zijn: Zaaïen/planten, Ploegen, Oogsten, Bundelen (graan), Dorsen, Ziften, Selecteren, Malen, Zeven, Kneden, Bakken, Wol scheren, Wol wassen, Wol slaan, Wol verven, Spinnen, Weven, Twee lussen maken, Twee draden weven, Twee draden scheiden, Knopen, Ontknopen, Twee steken naaien, Scheuren, Vangen, Slachten, Villen, Vlees zouten, Huid van een dier bewerken, Huid van een dier schrapen, Huid van een dier snijden, schrijven, wissen, Bouwen, Een gebouw afbreken, Een vuur doven, Een vuur maken, Laatste hamerslag toebrengen, Het dragen van een domein naar het andere (Mishney Torah, Sjabbat 7).

PEKOEDEE

Parasja Pekoedee begint door te zeggen, "Eleh Pikoedee Hamisjkan", vertaalt met; "Dit zijn de kosten van de tabernakel", (Exodus 38:21 NBG). Rabbijn Hirsch vertaalt: Dit zijn de verslaggevingen van de Woning van de getuigenis ...". Rabbijn Hirsch bevestigt, dat de betekenis van het woord Pikoedee onduidelijk is.

Pekoedee wordt over het algemeen geïnterpreteerd als een verslag van de donatie en waarvoor het gebruikt was. Deze interpretatie levert echter problemen op die niet gemakkelijk in overeenstemming te brengen zijn. Bovendien komt Pikoed of Pakad nergens anders in de Schrift voor in de zin van totale hoeveelheid materiaal. Elders komt het voor in de zin van opsomming (lijst) van mensen. (Numeri 1:44; 3:15, 39–40 ...) Rabbijn Hirsch voegt eraan toe, dat Pikoedee HaMisjkan alle dingen zijn die in je opkomen in verband met het idee van Misjkan (Heiligdom), alle dingen die tot de Misjkan behoren en waaruit het voornamelijk is samengesteld. Het zijn allemaal dingen gemaakt voor de Misjkan. De interpretatie van Pikoedee vraagt inderdaad om een uitleg van het woord Eleh, want dit woord aan het begin van een hoofdstuk verwijst over het algemeen naar wat volgt en niet naar wat eraan voorafgaat. In feite betekent het vers, "Dit zijn de kosten van de tabernakel, de tabernakel der getuigenis, die berekend zijn op bevel van Mosje door de Levieten onder leiding van Itamar, de zoon van de priester Aharon", (Exodus 38:21 NBG): de hele inventaris van het heiligdom werd toevertrouwd aan de zorg van de levi'im onder toezicht van Itamar. Zij werden de schatbewaarders.

DE NIEUWE MAAN

De Misjkan, (de tabernakel) werd opgericht op de eerste dag van de eerste maand, Nissan betekent de eerste dag van het Joodse jaar. Omdat de Joodse kalender een maankalender is, was het de nieuwe maan. "De H--r zei tegen Mosje: Op de eerste dag van de eerste maand moet je de tabernakel, de ontmoetingstent, opbouwen", (Exodus 40: 1-2,). Rabbi Hirsch zegt, dat deze schijnbare overtuiging begrepen wordt als we ons de betekenis van de nieuwe manen in het Jodendom herinneren. De nieuwe maan is geen feestdag die een kosmische astronomische gebeurtenis markeert; eerder, door dit natuurverschijnsel, stelt het Israëlieten een model voor en moedigt het hen aan tot het vestigen en observeren van nieuwe manen, vernieuwingen, in de menselijke samenleving, in hun eigen leven. Over de oprichting van de het Heiligdom op die dag zegt Rabbi Hirsch: "Bij de stichting van he Heiligdom op die dag van de Tent der Samengestelde Vergadering."

Toen gaf Mosje een bevel en men liet het overal in de legerplaats afroepen: Laat man noch vrouw verder enig werk maken ten behoeve van de heffing voor het heiligdom. Zo werd het volk weerhouden meer te brengen. (Exo 36:6)

De heerlijkheid van G-d zal op aarde te midden van het volk van Israël gevestigd zijn, en daardoor zal de Mo'eed van Israël beginnen (vastgestelde samenkomst), de verbinding van Israël met haar "Zon", haar verlichting door het licht van G-d. Dit zal plaatsvinden op de dag van de eerste nieuwe maan, op de dag van die nieuwe maan, die het begin van het Joodse jaar is. Dit was de nieuwe maan, die [in Egypte] voor het eerst de boodschap van voortdurende vernieuwing aan Israël bracht. Door Israël zou de boodschap aan de gehele mensheid worden overgebracht. De nieuwe maan van het ontstaan van de natie, was ook de nieuwe maan van de woning van de Sjehina, de vervulling van de belofte "Ik zal onder hen wonen", waarmee G-d de volledige verlossing van Israël door de Messias wilde illustreren, die de complete vervulling van het Heiligdom is.

DE VESTIGING VAN HET HEILIGDOM

De Tora herhaalt voor de tweede keer, dat het Heiligdom op de eerste dag van de maand werd gevestigd, "In de eerste maand van het tweede jaar, op de eerste dag van de maand, werd de tabernakel opgericht", (Exodus 40:17), en volgens de Tora werd de oprichting van het Heiligdom, vergezeld door de initiatie (miluim) en inwijding van de Kohaniem die zeven dagen duurde. "Zo zult u Aharon en zijn zonen doen, overeenkomstig alles wat Ik u geboden heb. Door zeven dagen zullen jullie hen verordenen", (Exodus 29:35). Tijdens deze periode van zeven dagen wijdde Mosje de Kohaniem elke dag in, volgens de procedures van offergaven en offers. In de Joodse traditie wordt gezegd, dat Mosje op elke dag van de inwijding het Heiligdom opzette, zelfde en ontmantelde. Maar op de eerste van Nissan zette hij het op, zelfde het en ontmantelde het niet. Dus volgens de wet van de Misjkan was de oprichting van de Misjkan op de eerste van Nissan definitief en permanent. Het Joodse volk heeft deze zeven bouwwerken van het Heiligdom gezien als een profetie over de Misjkan die zeven keer werd opgebouwd, op vijf verschillende plaatsen tussen Mosje en David en vervolgens als de Bet Harisjon (de eerste Tempel) en vervolgens als de Beet Sjeni, de tweede Tempel en de laatste, de achtste zal het hemelse Jeruzalem zijn, dat met Masjach uit de hemel zal komen.

HAFTARA **1Koningen 7:13-59**

De tekst van de Haftara loopt parallel met de tekst van de Parasja en vertelt ons hoe ongeveer vierhonderd tachtig jaar na Betsalel, Salomo een Jood uit Tyrus, Hiram, koos vanwege zijn artistieke talent met koper. Hij bracht hem naar Jeruzalem om een deel van het werk van de tempel te volbrengen: "Koning Salomo stuurde een bode en liet Hiram uit Tyrus halen. Hij was de zoon van een vrouw die weduwe was uit de stam van Naftali, en zijn vader was een man uit Tyrus, een koperwerker. Hij was vol van wijsheid en inzicht, en van de kennis om allerlei werk in koper te maken. Hij kwam bij koning Salomo in dienst en en deed al diens koperwerk", (1Koningen 7: 13-14, HSV). De Tenach helpt ons om deze man te identificeren, omdat in zijn tijd de koning van Tyrus ook Hiram heette, we weten dat deze koning Hiram zeer behulpzaam was voor Salomo en hem hielp om hout en stenen te krijgen die hij nodig had. Deze ambachtsman was niet koning Hiram, maar een Jood uit de stam van Naftali, maar volgens de parallelle tekst in het tweede boek Kronieken 2:14 was hij van Dan, dus de rabbijnen hebben geconcludeerd, dat zijn vader van de stam Naftali was en zijn moeder uit de stam van Dan. Zijn vader wordt een Tyrier genoemd, alleen omdat hij in Tyrus woonde. Abarbanel suggereert dat Hiram, omdat zijn moeder weduwe was, in Tyrus woonde om haar te troosten en te ondersteunen. De Parasja en de Haftara maakten een interessante parallel vanwege de sleepconstructie tussen het heiligdom gebouwd door Mozes en de tempel gebouwd door Salomo. Mozes koos Betzalel uit de stam van Juda en Oholiab uit de stam van Dan (Exodus 31: 2, 6) en de tempel in Jeruzalem werd gebouwd door Salomo die uit de stam van Juda kwam met de hulp van Hiram van de stam van Dan. De Midrasj (Shemot Rabbah 40) zegt over deze twee stammen, dat de meest verheven stam de stam van Juda was en dat de stam die het minst gerespecteerd werd de stam van Dan was (overigens staat deze stam niet op de lijst van de 12 stammen van de 144.000 in Openbaring 7, het is ook een indicatie van het spirituele falen ervan). God vroeg deze twee stammen echter om samen te werken om het heiligdom en de tempel te bouwen, ook al is de stam Dan vervallen in afvalligheid, God wil eenheid onder zijn volk; de meest verheven stam moet meewerken en werken met de minder gerespecteerde stammen van Israël. De tekst zei over Hiram, dat hij "vervuld was van wijsheid, begrip en vaardigheid om elk werk in brons te doen", (1 Koningen 7:14). De Joodse traditie bevestigde, dat hij dezelfde kwalificaties en kwaliteiten had van Betsaleel die het heiligdom met Mozes bouwde, en Rashi definieert zijn kwaliteiten op deze manier: "Wijsheid is de kennis die men van anderen verwerft; inzicht verwijst naar de nieuwe ideeën en afleidingen die men ontleent aan het analyseren en ontwikkelen van zijn eerdere wijsheid; en kennis in de context van het bouwen van de Tabernakel is Goddelijke inspiratie", (Scherman 2006, 69). Het is interessant, dat Joden in deze tekst de Goddelijke inspiratie vertalen met de Roeach Hakodesj, het is precies hetzelfde idee, dat we hebben in de apostolische geschriften waar rabbijn Shaul zegt: "heel de Schrift [de Tenach] is door God ingegeven en is nuttig om daarmee te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in rechtvaardigheid", (2 Timoteüs 3:16, HSV), de Bijbel is geïnspireerd door deze Goddelijke inspiratie, de Roeach Hakodesj. En Sjim'on-Peter is nauwkeuriger wanneer hij bevestigt: "Dit moet u allereerst weten, dat geen enkele profetie van de schrift een eigenmachtige uitleg toelaat; want de profetie is destijds niet voortgebracht door de wil van een mens, maar heilige mensen van God, door de Roeach ha-Kodesj gedreven, hebben gesproken", (2 Petrus 1: 20-21, HSV). De Roeach Hakodesj heeft op aarde gewerkt, profeten geïnspireerd, maar ook spirituele gaven uitgedeeld aan iedereen die bereid is Hasjeem te dienen, het waren Betsaleel, Oholiab en duizenden anderen.

BESORA - GOED NIEUWS - Apostolische Geschriften - Mattheus 24:

Dit hoofdstuk van Mattheus. We zijn hier helemaal aan het einde van de bediening van Jesjoea. Zijn laatste dagen brengt Hij door in Jeruzalem terwijl Pesach spoedig komt. Sinds het begin van zijn openbare bediening spendeerde Jesjoea HaMasjach alle feesten van Pesach in Jeruzalem, laten we hier bedenken, dat Jesjoea een praktiserende Jood was. Hij negeerde de wetten die op de berg Sinai gegeven waren niet, hijzelf was er. Volgens de Tora was Pesach één van deze pelgrimsfeesten (Pesach, Sjavo'e'ot, Soekkot). Dus, was het belangrijk voor Jesjoea om voor elk van deze feesten aanwezig te zijn in Jeruzalem.

Net voor deze gebeurtenis van hoofdstuk 24, had Jesjoea het moeilijk en had hij veel discussies met de farizeeërs en de leiders van Israël. Daarna had hij wat rust nodig en ging de richting van Bethanië, zijn huis voor wanneer hij in Jeruzalem verbleef, het was het huis van Mirjam, Martha en Lazarus. Bethanië was aan de andere kant van de Olijfberg, daarom moesten Jesjoea en zijn talmidiem de Olijfberg passeren. Het eerste vers van Mattheus 24 luidt: "En Jesjoea ging de tempel uit en vertrok. En zijn discipelen kwamen tot Hem om Hem op de gebouwen van de Tempel te wijzen", (Mattheus 24:1).

We weten, dat de Tempel een cluster van indrukwekkende gebouwen was. De bouw van de Tweede Tempel begon na de deportatie van Babylonië, maar het was een bescheiden gebouw, aangezien het heiligdom van de woestijn een bescheiden tent was, maar geleidelijk en vooral in de eerste eeuw vóór Jesjoea werd deze tempel bijna herbouwd in een prachtige constructie onder de supervisie van Herodus de Grote. Nu kan iedereen deze prachtige constructie waarderen. Jesjoea's talmidiem waren eenvoudige Galileïsche mensen, zij waren niet gewend aan grootste gebouwen in Kapernaum, Tabgha of zelfs Tiberias, de stad gebouwd ter ere van Tiber Cesar, was geen indrukwekkend gebouw. Ze reisden nooit, ze gingen nooit naar Rome, Efeze of Athene, dus Jeruzalem was voor hen de grote stad, en deze tempel was echt iets groots en moois. Daarom zegt de tekst, dat ze "Hem wezen op de gebouwen van de Tempel. Het waren dorpelingen die naar de grote stad kwamen. Wat een teleurstelling toen ze het antwoord van Jesjoea hoorden: "En Hij antwoordde en zeide tot hen: Ziet gij dit alles niet Voorwaar, ik zeg u, er zal hier geen steen op de andere gelaten worden, die niet zal worden weggebroken", (Mattheus 24:2), hij begint zijn antwoord met het woord "amen" dit woord is hier om te zeggen dat wat hij gaat zeggen de waarheid is. Amen is een woord dat dezelfde wortel heeft van Emoena, geloof, trouw, vandaag zouden we in het Hebreeuws BeEmet zeggen, dat betekent 'in Waarheid', "Ik zeg u", dat er geen twijfel bestaat over het woord van Jesjoea. De talmidiem hebben Jesjoea tot op dit punt gevolgd omdat ze getuigenissen hebben, dat Jesjoea een echte profeet was. Als ze op dit moment niet zeker wisten, dat Hij de Messias was, waren ze er zeker van dat hij een door God gestuurde profeet was om aan Israël de wil van God te openbaren voor deze tijd van het einde. Ja, ze waren ervan overtuigd dat ze aan het einde van de tijd waren. Hoe was het mogelijk dat dit grote gebouw vernietigd zou worden. Terwijl zij hun wandeling voortzetten, dachten ze na over deze woorden van Jesjoea, hoe is het mogelijk dat dit gebouw vernietigd kon worden? Ze kwamen aan op een plek waar ze een mooi uitzicht hadden over de stad Jeruzalem, die niet zo groot was als vandaag, en de tekst preciseert dat ze gingen zitten om naar de stad te kijken: "Toen Hij op de Olijfberg gezeten was, kwamen zijn discipelen alleen tot Hem en zeiden: Zeg ons wanneer zal dat geschieden, en wat is het teken van uw komst en van de voleinding der wereld?", (Mattheus 24:3). Er zijn hier drie vragen, Jesjoea kondigde de vernietiging van de stad aan, ze twijfelen er niet aan, ze zijn er zeker van dat het woord van Jesjoea waar zal zijn, ze zeiden niet tegen hem: "Weet je het zeker?", "Hoe zal dit gebeuren?" Nee, hun eerste vraag is: "Wanneer zal dat geschieden?". We begrijpen deze vraag, als een profeet vandaag in uw stad zou verschijnen en u zou vertellen dat uw stad zeer spoedig vernietigd zal worden, dan zou de eerste vraag die u zou hebben zijn: "Wanneer?". Het was hetzelfde, ze wilden op dat moment liever niet in Jeruzalem zijn. De tweede vraag gaat over de tweede komst van Jesjoea, "Wat is het teken van uw komst?". Deze tweede vraag is niet van de talmidiem, het is een vraag die is geïnspireerd door de Roeach Hakodesj, ja zij spraken het uit, maar wisten niet over wat zij spraken. Jesjoea was nog steeds onder hen, Jesjoea zal slechts een paar dagen later sterven, dan zal hij weer opstaan en aan hen onthullen dat hij teruggaat naar de hemel en op een dag zal hij terugkomen. Maar op dit moment wisten zij niet precies wat hun toekomst zou zijn. Laten we niet vergeten, dat we vóór de laatste Seder van het Pascha zijn, dat bij de laatste Seder Jesjoea aan hen zal openbaren dat zijn bediening nog niet het koninkrijk van God zou vestigen, hij moest terug naar de hemel en dan zal hij terug komen. "Uw hart worde niet ontroerd; gij gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis mijns Vaders zijn vele woningen -anders zou Ik het u gezegd hebben- want Ik ga heen om u plaats te bereiden; en wanneer ik heengegaan ben en u plaats bereid heb, kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben", (Johannes 14:1-4). De reactie van Thomas is duidelijk: "Here, wij weten niet, waar Gij heen gaat", (Johannes 14:5). Zij kenden de toekomst niet, ze wisten niet dat Jesjoea de volgende dag zou sterven.

Daarom kunnen we ons indenken, dat de vraag in Mattheus 24 niet echt een belangrijke vraag was voor hen, maar voor ons, voor de toekomstige generaties.

Daarom zijn we er vandaag zeker van dat het tijd is, we aan het einde zijn, de Messias komt terug. Niet alleen wij, gelovigen in Jesjoea zijn ervan overtuigd dat Jesjoea binnenkort komt, maar ook Joden zijn hiervan overtuigd. Natuurlijk is er een groep Joden zoals de Conservatieven, hervormers of liberalen die niet meer geloven in een persoonlijke Messias, maar al de traditionele en Orthodoxe Joden geloven nog steeds in een persoonlijke Messias die spoedig komt. En al deze groepen die in een persoonlijke Messias geloven, geloven dat we nu in de tijd van de komst van de Messias zijn.

Vandaag is het daarom niet de grote vraag of hij voor de eerste of de tweede keer komt, zoals Martin Buber het zei toen hij op een bijeenkomst was van dialoog en vriendschap tussen joden en christenen. Wanneer de Messias komt en hij hem zal vragen: 'kom je voor de eerste of de tweede keer', zou hij langzaam in zijn oor spreken, "antwoord alstublieft niet".

Deze vraag heeft Joden en Christenen eeuwenlang verdeeld gehouden, maar wanneer de Messias terug komt zal deze vraag niet belangrijk zijn, het belangrijkste zal zijn, zullen wij klaar zijn voor zijn komst? Ja of Nee? Hij ging naar de hemel om voor ons een plaats te bereiden in het huis van zijn vader, zijn wij klaar om hem in de lucht te ontmoeten, want dat is de manier waarop we hem zullen ontmoeten wanneer hij terugkomt:

"want de Here zelf zal op een teken, bij het roepen van een sjofar en bij het geklank ener bazuin Gods, nederdalen van de hemel, en zij, die in Christus gestorven zijn, zullen het eerst opstaan; daarna zullen wij, levenden, die achterbleven, samen met hen op de wolken in een oogwenk weggevoerd worden, de Here tegemoet in de lucht, en zó zullen wij altijd met de Here wezen. Vermaant elkander dus met deze woorden", (1 Thes. 4:13-18).

INSPIRATIE HOEK -

De mannen, die voor het bouwen gekozen werden, ontvingen wijsheid, verstand, en wetenschap voor de bouw van het heilige gebouw. God zelf gaf Mozes de tekening van het gebouw, en onderwees hem uitdrukkelijk hoe groot, van welke vorm, en van welke materialen het moest worden gebouwd, zo mede ook ten aanzien van elk meubelstuk die het moest bevatten. Het heiligdom met handen gemaakt moest "een afbeelding van het ware zijn", "patronen der dingen, die in de hemelen zijn", (Hebr 9:24, 23). Het moest een vertegenwoordiging in 't klein zijn van de hemelse tempel, waar Christus, onze grote hogepriester, nadat Hij zijn leven voor een zoenoffer gegeven had, ten behoeve van de zondaar dienstdoet. God liet Mozes, op de berg, het hemelse heiligdom zien, en bevoel hem om alles naar het getoonde patroon te maken. Van al die voorschriften hield Mozes nauwkeurig aantekening, en deelde het aan de leiders van het volk mee. (PEP 341)

VERTELLINGEN EN TRADITIE

EEN DERDE TEMPEL

Een heiden vroeg eens aan de Talmoedische wijsheer Rabbi Eliezer, de volgende vraag: Nadat twee Tempels zijn verwoest, waarom wacht u nog op de Derde Tempel?. Waarom denkt u, dat de Derde Tempel anders zal zijn?. Rabbi Eliezer stelde deze vragen aan Elia, de profeet en dit was zijn antwoord: In tegenstelling tot de eerste twee Tempels, zal de Derde niet door mensen gebouwd worden, maar door G-d. Dus de Derde Bet Hamikdasj zal voor altijd voortbestaan.

EEN GIFT IS EEN GIFT

De dochter van Rabbi Zusia van Anipol's was verloofd. Zo arm als hij was, verzamelden Reb Zusia en zijn vrouw genoeg geld, voor een naaister, om een mooie jurk te naaien voor de toekomstige bruid. Na een maand was de jurk af en de vrouw van Reb Zusia ging met haar bundel rubles(?) naar het huis van de naaister, om de jurk te halen. Ze kwam met lege handen thuis. "Waar is de jurk?", vroegen zowel de Rabbi en zijn dochter, tegelijkertijd. "Nou", zei de echtgenote, "Ik heb een mitswa gedaan. Toen ik aankwam om de jurk te halen, zag ik tranen in de ogen van de naaister. Ik vroeg haar waarom ze huilde en ze vertelde me, dat haar dochter, ook zou trouwen. Toen keek ze naar de mooie jurk, die ze voor me had genaaid en zuchtte, "Konden we ons maar veroorloven, om zulk mooi materiaal te kopen voor een jurk". De vrouw van Reb Zusia vervolgde. "Op dat moment besloot ik, dat de naaister onze jurk kon houden als een geschenk!".

Reb Zusia was verrukt. De mitswa om een arme bruid te helpen, was van waarde voor hem, en hij verlangde ernaar om het te vervullen. Maar hij vroeg zijn vrouw, "Heb je haar betaald voor het werk, wat ze voor ons heeft gedaan?. "Haar betalen?", vroeg de echtgenote, "Ik heb haar de jurk gegeven!" "Neem me niet kwalijk", zei de Rebbe. "Je vertelde me dat de jurk een gift was. We zijn haar nog steeds geld verschuldigd, voor de weken werk, voor ons". De echtgenote ging akkoord en, naast het geschenk van de jurk, vergoedde ze de naaister voor haar werk.

HET EREN VAN DE SJABBAT

We vinden een mooi verhaal in de Talmoed, een Jood, genaamd Yosef Mokir Sjabbat, werd in zijn ijver om de Sjabbat te houden, beloond voor zijn pogingen ten behoeve van de Sjabbat. Eens was er een man, die deze titel verdiende, "Yosef Mokir Shabbat", (Yosef, die de Sjabbat eert).

Hij werd zo genoemd, want hoe mager zijn inkomsten ook waren, hij eerde de Sjabbat altijd met allerlei soorten lekkernijen, in het bijzonder, bij het kopen van de fijnste vis voor de Sjabbat. Toen hij leefde, was er ook een man, die heel rijk was. Een dag werd hem gezegd, dat al zijn rijkdom bij Yosef Mokir Sjabbat zou eindigen. Om iets dergelijks te vermijden, verkocht hij zijn eigendom en kocht een kostbare steen, die hij in zijn hoed vastnaaide. Een dag liep hij over een brug, toen een krachtige wind zijn hoed wegwaaide en het kwam in de rivier terecht, waar een vis de diamant inslikte. Deze zelfde vis werd later opgevisst door een visser en werd, vlak voor de Sjabbat naar de markt gebracht. "Wie zal het nu kopen?", vroegen ze wanhopig, daar de Sjabbat al snel naderde en de meeste mensen hadden hun Sjabbatmaaltijden al gekocht en klaargemaakt. "Ga en breng het naar Yosef Mokir Sjabbat", zeiden collega winkeliers. Dus brachten ze het naar hem en hij kocht het. Toen zij het openden, vond zijn vrouw het waardevolle juweel en ze verkochten het na de Sjabbat voor een enorm bedrag. (Shabbos 119a).

EEN GOEDE NAAM

Volgens de Midrasj, vertelt de Tora ons, waarom G-d Betsaleel aanwees, om de constructie van de Misjkan te leiden. Vanwege de "goede naam", die hij, door de vele goede daden, die hij had uitgevoerd, had verdiend.

"De geur van goede olie kan zijn aroma, maar over een korte afstand verspreiden, terwijl een goede naam van het ene eind van de wereld, naar het andere wordt overgebracht. Een geur van olie blijft voor even, maar een goede naam blijft voortbestaan voor generaties. Goede olie kan alleen door rijken worden verkregen, terwijl een goede naam door iedereen verdiend kan worden. Goede olie kan alleen ten dienste zijn voor iemand, die leeft, maar een goede naam is nuttig, zelfs wanneer een persoon deze wereld verlaat. Goede olie kan vernietigd worden door de elementen, terwijl een goede naam onbreekbaar is".

Zij kwamen dan, de mannen zowel als de vrouwen, en ieder bracht gewillig van hart neusringen, oorringen, zegelringen en halssieraden, allerlei gouden voorwerpen. Iedere man die een beweegoffer van goud voor De eeuwigebewoog,

[Exo 35:22]